

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (wersja przekształcona)

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD)

(2014/C 67/20)

Samodzielny sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Parlament Europejski, w dniu 4 lipca 2013 r., oraz Rada, w dniu 16 lipca 2013 r., postanowiły, zgodnie z art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (wersja przekształcona)

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD).

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 2 października 2013 r.

Na 493. sesji plenarnej w dniach 16–17 października 2013 r. (posiedzenie z 16 października) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 142 do 2 – 2 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyraża uznanie dla Komisji za jej wysiłki w celu dostosowania przepisów europejskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych do zmian w skali międzynarodowej i do nowych wewnętrznych ram prawnych, aby poprawić skuteczność i efektywność rynku oraz uprościć procedury, a także ustanowić podstawowe wymogi bezpieczeństwa dla urządzeń ciśnieniowych wprowadzanych na rynek wewnętrzny.

1.2 Komitet popiera wybór techniki legislacyjnej polegającej na przekształceniu, czyli „przyjęciu nowego aktu prawnego zawierającego w jednym tekście wszystkie istotne zmiany”, by zapewnić dostosowanie dyrektywy 97/23/WE (dyrektywa PED – *pressure equipment directive*) do nowych ram prawnych.

1.3 EKES po raz kolejny podkreśla znaczenie zapewnienia pełnej funkcjonalności zasady swobodnego przepływu bezpiecznych i zgodnych z normami towarów, aby produkty legalnie wprowadzane do obrotu w jednym z państw członkowskich mogły bez trudności być również wprowadzane do obrotu na całym obszarze UE przy zagwarantowaniu pełnej identyfikowalności produktów oraz jednolitego, skutecznego i efektywnego nadzoru rynku

1.4 Według Komitetu wszystkie zobowiązania i procedury wynikające z nowej dyrektywy PED powinny być stosowane z poszanowaniem zasady proporcjonalności procedur i kosztów certyfikacji, zwłaszcza z punktu widzenia mniejszych przedsiębiorstw i w odniesieniu do produktów nieseryjnych lub produkowanych w małych ilościach.

1.5 EKES uważa też, że istotny jest bardziej efektywny i rozpowszechniony nadzór rynkowy, a także większa

porównywalność poziomów kompetencji organów oceniających zgodność produktów z normami. Organy te powinny odpowiadać określonym wymagającym kryteriom i korzystać ze wsparcia w postaci szkoleń.

1.6 Stosowanie nowej dyrektywy PED powinno być monitorowane, a Rada, Parlament i Komitet powinny otrzymywać co dwa lata sprawozdanie opracowane przez niezależnych ekspertów.

1.7 Zdaniem Komitetu należy wykorzystać wskaźniki uzyskane na podstawie danych RAPEX pozwalające monitorować zmniejszanie się liczby produktów niezgodnych z normami na rynku i poprawę jakości usług w zakresie oceny zgodności dostarczanych przez jednostki notyfikowane.

1.8 Kompetencje wykonawcze wynikające z nowej dyrektywy, powierzone Komisji, należy stosować w jasny i przejrzysty sposób, a przede wszystkim z poszanowaniem uprawnień do uzyskiwania informacji i, w stosownych przypadkach, do prowadzenia konsultacji ze strony Parlamentu, Rady i wszystkich państw członkowskich.

2. Główne kwestie dotyczące wprowadzania do obrotu urządzeń ciśnieniowych

2.1 Harmonizacja przepisów dotyczących urządzeń ciśnieniowych

2.1.1 Wartość handlu wewnątrzspółnotowego produktami konsumpcyjnymi w latach 2008–2010 wyniosła ok. 1 bln euro, a wartość sektorów zharmonizowanych w UE, zarówno w zakresie produktów konsumpcyjnych, jak i do użytku profesjonalnego szacuje się na ponad 2,1 bln.

2.1.2 Swobodny przepływ bezpiecznych i zgodnych z normami towarów jest jednym z podstawowych filarów Unii, a nadzór rynkowy jest podstawowym narzędziem ochrony konsumentów i użytkowników przed wprowadzaniem na rynek produktów niebezpiecznych i niezgodnych z normami.

2.1.3 Wdrożenie dyrektywy 97/23/WE dotyczącej urządzeń ciśnieniowych – zwanej „**dyrektywą PED**” – okazało się bardzo istotne:

- dla funkcjonowania rynku wewnętrznego w omawianym sektorze, pod względem efektywności, jak i skuteczności,
- by usunąć różnorakie bariery handlowe,
- aby zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa produktów.

2.1.4 Komitet z zadowoleniem przyjął dostosowanie ram prawnych do nowych przepisów dotyczących zasad wprowadzania produktów na rynek wewnętrzny⁽¹⁾, popierając rozporządzenie WE nr 765/2008⁽²⁾ ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku – zwane **rozporządzeniem NLF** (*New Legislative Framework*) – jak i decyzją 768/2008/WE w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu – zwana decyzją NLF – zgodnie z treścią „pakietu towarowego”, na temat którego Komitet wydał pozytywną opinię⁽³⁾.

2.1.5 Komisja zamierza ponadto dostosować dyrektywę nr 97/23/WE do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 z 16 grudnia 2008 r. – zwanego **rozporządzeniem CLP** (*classification, labelling and packaging*) – w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin⁽⁴⁾ i zawartej w nim nowej klasyfikacji, by uwzględnić zagrożenia związane z niebezpiecznymi płynami przechowywanymi pod ciśnieniem.

2.2 Dostosowanie do nowych ram regulacyjnych i spójność prawna

2.2.1 Problem niezgodności z wymogami dyrektywy PED jest powszechnie postrzegany przez podmioty gospodarcze w tym sektorze jako zagrażający konkurencyjności przedsiębiorstw, które przestrzegają zasad.

2.2.2 Chodzi tu o nieuczciwą konkurencję, w dużej mierze wynikającą z niedostatków i braku skuteczności mechanizmów nadzoru rynkowego, w tym nieefektywnej identyfikowalności

produktów z krajów trzecich, braku kompetencji jednostek notyfikowanych⁽⁵⁾, a także bezpośredniego niestosowania się do decyzji NLF.

2.2.3 Ponadto analizy oddziaływania wykazały, że podmioty gospodarcze z trudem radzą sobie z otoczeniem regulacyjnym, które staje się coraz bardziej złożone.

2.2.4 Coraz częściej do tego samego produktu odnosi się wiele regulacji, jak np. w przypadku rozporządzenia CLP w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, które wprowadza nowe klasy i kategorie zagrożeń, odpowiadające tylko częściowo normom stosowanym obecnie. Nowe przepisy zaczną obowiązywać w tym sektorze od 1 czerwca 2015 r.

2.2.5 W swojej opinii⁽⁶⁾ w sprawie rozporządzenia i decyzji NLF Komitet podkreślił już, że „wzmocnienie oraz modernizacja warunków wprowadzania na rynek bezpiecznych produktów wysokiej jakości to elementy o podstawowym znaczeniu dla europejskich konsumentów, przedsiębiorstw i obywateli”.

2.2.6 W tym kontekście EKES z zadowoleniem przyjmuje dostosowanie dyrektywy PED do decyzji NLF, aby zapewnić jak najwyższą jakość przepisów za pomocą legislacyjnej techniki polegającej na przekształceniu, czyli „przyjęciu nowego aktu prawnego, który łączy, w ramach jednego tekstu, zarówno zmiany merytoryczne wprowadzane przez nowy akt do wcześniejszego aktu, jak i niezmienione postanowienia wcześniejszego aktu; nowy akt prawny zastępuje i uchyla akt wcześniejszy”⁽⁷⁾.

2.2.7 Podobnie Komitet popiera dostosowanie dyrektywy 97/23/WE do rozporządzenia CLP, aby zapewnić spójność prawną w klasyfikacji urządzeń ciśnieniowych w oparciu o zawarte w nich płyny. Nowe przepisy mają wejść w życie 1 czerwca 2015 r., kiedy to zostanie uchylona dyrektywa 67/548/EWG. Takie dostosowanie wdraża w UE Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów, który został przyjęty na szczeblu międzynarodowym w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

2.3 Obowiązki podmiotów gospodarczych i wymagania w zakresie identyfikowalności

2.3.1 Szczególne znaczenie mają dla Komitetu wymogi w zakresie identyfikowalności produktów oraz obowiązki podmiotów gospodarczych, zwłaszcza jeżeli chodzi o:

- obowiązki dla importerów, upoważnionych przedstawicieli i dystrybutorów dotyczące sprawdzania, czy produkty są opatrzone oznakowaniem CE, czy towarzyszą im wymagane dokumenty i informacje na temat identyfikowalności;

⁽¹⁾ Dz.U. C 120 z 16.5.2008, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30; Dz. U. C 120 z 16.5.2008, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 105.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Jednostki notyfikowane = organy (zgłaszane przez państwa członkowskie do Komisji) odpowiedzialne za ocenę zgodności, które dokonują testów, analiz i certyfikacji produktów.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 120 z 16.5.2008, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 105.

- obowiązek dla producentów dotyczący dostarczania instrukcji i informacji na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i użytkowników końcowych;
- identyfikowalność w całym łańcuchu dystrybucji: producenci, upoważnieni przedstawiciele i importerzy;
- obowiązek dla każdego podmiotu gospodarczego dotyczący wskazania właściwym władzom od kogo nabyto produkt i komu go dostarczono.

2.3.2 Takie gwarancje identyfikowalności, w przypadku każdego urządzenia ciśnieniowego wprowadzonego do obrotu, powinny być w pełni stosowane z poszanowaniem zasady proporcjonalności procedur i kosztów certyfikacji, zwłaszcza z punktu widzenia mniejszych przedsiębiorstw i w odniesieniu do produktów nieseryjnych lub produkowanych w małych ilościach.

2.3.3 Równie ważne jest zapewnienie bardziej skutecznego nadzoru rynkowego i większej równoważności kompetencji jednostek notyfikowanych oceniających zgodność, z odpowiednimi obowiązkami dla wszystkich, aby zapewnić jak największą bezstronność i efektywność w całej UE oraz równe warunki konkurencji wśród producentów.

2.3.4 Wskaźniki świadczące o zmniejszeniu występującej na rynku liczby produktów niezgodnych z wymogami oraz o poprawie jakości usług w zakresie oceny powinny opierać się na informacjach uzyskanych za pośrednictwem systemu RAPEX oraz procedur w zakresie zgłaszania klauzul ochronnych, wprowadzonych dyrektywą, a także na danych z systemu NANDO ⁽⁸⁾.

2.3.5 Komitet uważa, że przyznanie Komisji kompetencji wykonawczych do nowej przekształconej dyrektywy, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 z 16 lutego 2011 r.,

wymaga pełnego poszanowania gwarancji informowania Rady i Parlamentu oraz, w stosownych przypadkach, danego państwa członkowskiego.

3. Uwagi ogólne

3.1 Komitet z zadowoleniem przyjmuje przekształcenie dyrektywy PED z 1997 r. i docenia przeprowadzone przez Komisję prace na rzecz dostosowania przepisów europejskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych do zmian na arenie międzynarodowej i do nowych wewnętrznych ram regulacyjnych.

3.2 EKES podkreśla znaczenie zapewnienia pełnej funkcjonalności zasady swobodnego przepływu bezpiecznych i zgodnych z normami towarów, aby produkty legalnie wprowadzane do obrotu w jednym z państw członkowskich mogły bez trudności być również wprowadzane do obrotu na całym obszarze UE przy zagwarantowaniu pełnej identyfikowalności produktów oraz jednolitego, skutecznego i efektywnego nadzoru rynku.

3.3 Należy w większym stopniu uwzględnić zasadę proporcjonalności procedur i kosztów certyfikacji, zwłaszcza z punktu widzenia mniejszych przedsiębiorstw i w odniesieniu do produktów nieseryjnych lub produkowanych w małych ilościach. EKES uważa, że przegląd przepisów, taki jak proponowany, wymagałby oceny oddziaływania na MŚP, w uzupełnieniu do przeprowadzonych ocen skutków i konsultacji.

3.4 Bardziej skuteczny powszechny nadzór rynkowy oraz równoważność kompetencji jednostek notyfikowanych oceniających zgodność należy osiągnąć nie tylko za pomocą mechanizmów nakładania kar, lecz także przede wszystkim, poprzez wspieranie europejskich ukierunkowanych działań szkoleniowych.

3.5 Nowe zmienione przepisy powinny być przedmiotem okresowych kontroli i sprawozdań wszystkich instytucji wspólnotowych, z uwzględnieniem wskaźników RAPEX dotyczących ewentualnych naruszeń w zakresie zgodności oraz ogólnego bezpieczeństwa urządzeń ciśnieniowych wprowadzonych na rynek.

Bruksela, 16 października 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽⁸⁾ Zob. <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>.